

Professor varnar för fortsatt forskarflykt

”Jag är inte förvånad. Vi kommer att få se mer svensk forskning flytta utomlands”, säger Klas Eklund, SEB-ekonom och professor, efter Sonys beslut att lägga ned delar av forskningen i Lund.

Han efterlyser nu riskspridning i svensk innovationspolitik.

Det går att försöka hitta förklaringar till att just Sonys eller Astras Zenecas forskning läggs ned.

Men de missar den viktigare trenden, att Sverige har blivit mer sårbart, om man ska tro Klas Eklund som i dagarna kommit ut med boken ”Ett ramverk för innovationspolitiken” tillsammans med professorskollegerna Pontus Braunerhjelm och Magnus Henrekson.

”Trenden fortsätter”

”Vi är en väldigt liten ekonomi. Sverige har 1 promille av världens befolkning. Samtidigt utmanas vi av nya ekonomier som Indien och Kina som satsar enorma resurser på forskning och utbildning. De följs snart av Vietnam, Pakistan och andra folkrika stater”, säger han och fortsätter:

”Samtidigt som konkurrensen ökar gör kommunikationsteknik att det är enkelt att flytta jobb vart som helst i världen. Så det är uppenbart att den här trenden fortsätter om inte vår forskningsmiljö blir mycket mer attraktiv.”

”Måste stå på två ben”

Därmed inte sagt att Sverige inte ska försöka behålla så många kvalificerade jobb som möjligt. Klas Eklund efterlyser såväl hårdare satsning på skolor och högskolan som mer gynnsamma skatteregler för att företag ska kunna locka hit utländska medarbetare.

Men det räcker inte.

”Det faktum att forskning och utveckling är koncentrerat till ett litet antal globala företag gör oss väldigt sårbara. Därför måste innovationspolitiken stå på två ben

så att vi kan sprida riskerna.”

Det andra benet som Klas Eklund talar om är att stötta entreprenörer. Trots allt tal om nyföretagande är vi fortfarande, enligt honom, dåliga på att hjälpa fram nya företag.

Många av de förslag som han och hans författarkollegor lägger fram är i och för sig inte nya. Det handlar om att till exempel skattemässigt gynna inkomst av eget kapital för att ge ett incitament för individer att investera i egna och andras företag.

Nytt är däremot att Klas Eklund tycker att vi måste släppa fixeringen vid de mest hajpade och högteknologiska branscherna. Med hans sätt att resonera är det snarare en risk att satsa allt på att Sverige ska fortsätta vara teknikledande.

Ökad konkurrens

Det blir en alltmer omöjlig uppgift i takt med att Sverige möter konkurrens inte bara från USA utan också från tusentals och åter tusentals nyutexaminerade tekniker från Indien, Kina och Brasilien.

”Vi måste ha nyföretagande i alla sektorer, inom lågteknik såväl som högteknik, tillverkning och tjänster. Det pratas ofta om att vi måste satsa på spetskompetens men verkligheten är att inte alla kan jobba med it och apputveckling. Vi borde också dra nytta av kopplingen till vår råvaruproduktion, som inte kan flyttas men som gynnas av en ökad efterfrågan från till exempel Kina”, säger han.

MIKAEL TÖRNWALL
mikael.tornwall@di.se
08-573 652 61

EN BRANDFACKLA. Klas Eklund, SEB-ekonom och professor, efterlyser riskspridning i svensk innovationspolitik.

FOTO: JACK MIKRUT

Di i går.

Di Fakta

Detta har hänt

■ **I förrgår meddelade** mobiltelefonkaren Sony Mobile att cirka 1 000 jobb försvinner från Lund. Det handlar om 650 anställda vid Sony Mobile plus några hundra konsulter.

■ **Det är utvecklingen** av hårdvara som flyttas till Japan. Kvar blir utvecklingen av mjukvara till mobiltelefoner.

■ **Tidigare i år** meddelade läkemedelsbolaget Astra Zeneca att det lägger ned forskningen i Södertälje. 1 200 personer förlorade jobben.

Gunilla Nyström, privat-ekonom på SEB.

Svenskarna lånar mindre på bostaden

Trenden att använda bostaden som bankomat avtar snabbt.

En ny undersökning visar att var tionde bostadsägare planerar att belåna sin bostad det närmaste året.

Det är SEB som har gett Demoskop i uppdrag att fråga tusen hushåll om låneplaner för den närmaste framtiden. Av dem som äger sin bostad är det 9 procent som tänker ta ett nytt lån de närmaste tolv månaderna. Det är en nedgång från augusti för tre år sedan, då 11 procent svarade ja på frågan.

”Det är färre som nu använder sin bostad som bankomat. Samtidigt har låneökningstakten saktat ned, det speglar den svagare bostadsmarknad som vi ser idag”, säger Gunilla Nyström, privatekonom på SEB.

”Man lånar inte längre lika lättvindigt till renoveringar eller kapitalvaror”, säger hon.

Män mer lånebelägna

Boende på landsbygden som är mest lånesugna. Här är det 12 procent av hushållen som ska belåna bostaden, att jämföra med 6 procent i storstadsområden. En förklaring kan vara att bostadspriserna i storstäderna är väsentligt högre.

Män är mer lånebenägna än kvinnor enligt Demoskop's undersökning. 11 procent av männen ska ta nya lån, men bara 7 procent av kvinnorna.

Långsam ökning av lån

Åldersmässigt svarar 99 procent av dem som har fyllt 66 år nej på frågan om de ska ta nya lån. Det skiljer sig radikalt mot åldrarna 18–24 år, där var femte person ska belåna bostaden på nytt.

Gunilla Nyström är ändå inte oroad över kreditgivning i dag, trots att OECD har uppmärksammat svenska hushålls kraftiga skuldsättning.

”Ser vi på statistiken får man gå mycket långt tillbaka för att hitta en period då lånen ökar så pass sakta, vi ligger nu under 5 procent om året.”

CHARLOTTE RYDBERG
charlotte.rydberg@di.se
08-573 654 68

HANS BOLANDER
hans.bolander@di.se
08-573 651 19

Börsens småttingar ser ljus på framtiden

Trots att orosmolnen hänger tunga över Europa ser många svenska börsföretag ljus på höstens försäljning.

Småbolagen är börsens mesta optimister.

Det är PMP Marknadskonsult som i sin Säljindikator har frågat 100 börsnoterade företag om framtidsutsikterna.

42 procent av tillfrågade marknads- och försäljnings-

chefer tror på en ökad försäljning under andra halvåret, 38 procent tror på oförändrade intäkter och 18 procent tror på minskad försäljning.

Tilltro till svensk ekonomi

Det är lite ljusare utsikter än i januari, då 37 procent förutspådde ökad försäljning.

Mikael Julher, vd för PMP Marknadskonsult, tror att den positiva synen ska ses mot bakgrund av den starka

svenska tillväxten under det första halvåret.

”Det har varit blandade reaktioner under våren. Många känner att man har ropat på vargen, men vargen har inte kommit. Företagen känner en tilltro till svensk ekonomi, men det är annorlunda om man beger sig ut i Europa.”

Säljindikatorn visar också att 12 procent av börsbolagen tror att försäljningen ökar med 11 procent eller mer under

andra halvåret jämfört med samma period i fjol. Små börsbolag är mer positiva än stora.

Lätt att ställa om

Bland småbolagen tror var fjärde bolag som tror att försäljningen ökar med 11 procent eller mer.

”Små företag är mer snabbrikliga medan stora företag med hög omsättning är mer beroende av konjunkturen. Små företag har större tilltro

till vad de själva kan åstadkomma. De kan snabbare ställa om och göra nytt vilket är viktigt när det svänger fort”, säger Mikael Julher.

Säljindikatorn visar också att vartannat bolag räknar med tillväxt för helåret medan 20 procent förutspår oförändrade intäkter.